

Thurstone Tipi Matematik Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Thurstone Tipi Matematik Tutum Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31604>

Özet

Bu akademik giriş, R. Bindak ve C. Pesen tarafından 2013 yılında geliştirilen ve Thurstone tipi ölçekleme yöntemine dayanan Matematik Tutum Ölçeği'ni (Thurstone Tipi Matematik Tutum Ölçeği) detaylandırmaktadır. Ölçek, öğrencilerin matematiğe yönelik tutum düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin geçerlik çalışması, tutum puanları ile öğrencilerin matematik dersi karne notları arasındaki anlamlı korelasyon ($r=0.623$) ile desteklenmiştir. Güvenirlik analizlerinde ise test yarılama yöntemi kullanılarak yüksek bir katsayı elde edilmiştir (0.811).

Anahtar Kelimeler

Matematik, tutum, ölçek geliştirme, Thurstone tipi ölçek, test yarılama, geçerlik, güvenilirlik.

Yazarlar

Bindak, R., Pesen, C.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin **matematik** dersine yönelik sahip oldukları tutum düzeylerini bilimsel yöntemlerle, özellikle **Thurstone**'un eşit görünen aralıklar tekniğini kullanarak belirlemektir. Bu çalışma, psikometrik açıdan sağlam temellere dayanan bir Thurstone tipi ölçek örneği sunmayı ve eğitim araştırmalarında kullanılabilecek geçerli bir araç sağlamayı hedeflemiştir.

Geliştirme süreci, maddelerin titizlikle seçilmesi, yargılayıcılar tarafından değerlendirilmesi ve nihai formun oluşturulması gibi adımları içermiştir. Ölçek, özellikle öğrencilerin matematiğe karşı olumlu veya olumsuz eğilimlerini nicel olarak saptamak üzere tasarlanmıştır.

Yapı

Thurstone Tipi Matematik Tutum Ölçeği, **matematiğe yönelik tutum** psikolojik yapıyı ölçmektedir. Tutum, bireyin belirli bir nesneye, duruma veya fikre karşı olumlu veya olumsuz tepki verme eğilimi olarak tanımlanır. Bu ölçek, geleneksel Likert tipi ölçeklerden farklı olarak, maddelerin önceden belirlenmiş ölçek değerlerine (yargılayıcılar tarafından atanan) sahip olduğu **Thurstone** yöntemini kullanır.

Ölçek, tutumun tek boyutlu bir yapı olarak ele alındığı varsayımı üzerine inşa edilmiştir. Bireyin tutum puanı, kabul ettiği veya reddettiği maddelerin ölçek değerlerinin ortalaması veya medyanı alınarak belirlenir. Bu yaklaşımda, tutumun şiddetini sayısal olarak daha hassas bir şekilde

yakalamay? amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Ölçeğin **geçerlik** kanıt?, bir ölçüt geçerli?i (criterion validity) çal??mas? ile desteklenmi?tir. Bu kapsamda, ölçekten elde edilen matematik tutum puanlar? ile ö?rencilerin akademik ba?ar?lar?n? temsil eden **matematik karne notlar?** aras?ndaki korelasyon incelenmi?tir.

Analiz sonuçlar?na göre, tutum puanlar? ile matematik karne notlar? aras?nda istatistiksel olarak **anlamlı?** ve pozitif bir korelasyon ($n=64$, $r=0.623$; $p<0.01$) bulunmu?tur. Bu yüksek korelasyon katsay?s?, ölçeğin ö?rencilerin gerçek matematik performanslar? ile ili?kili tutumlar? ölçmede yeterli oldu?unu gösteren güçlü bir **geçerlik** kanıt? olarak kabul edilmi?tir.

Güvenirlik

Thurstone Tipi Matematik Tutum Ölçeği'nin **güvenirlik** analizleri iki farklı yöntemle yap?lm??t?r. Birincil güvenilirlik katsay?s?, ölçeğin tek ve çift numaralı? maddeler ?eklinde iki yarıya bölünmesiyle elde edilen test yarılama güvenilirlik katsay?s?d?r.

Uygulanan Spearman-Brown düzeltmesi sonucunda, ölçeğin **güvenirlik** katsay?s? 0.811 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?er, ölçeğin tutarlı? ölçümler sa?lad??n? göstermektedir. ?kinci bir güvenilirlik ölçütü olarak Anderson (1991) taraf?ndan önerilen, bireylerin ölçek puanlar? ranj?na dayalı? bir katsay? hesaplanm?? ve bu de?er 0.525 olarak bulunmu?tur. Bu katsay?, bireylerin ölçek puanlar? ranj? ortalamas? (5.30) ile en küçük teorik ranj?n (1.50) fark?n?n, mümkün olan teorik en büyük ranj (8.00) de?erine oranlanmas? ve sonucun 1'den ç?kar?lmas?yla elde edilmi?tir. Literatürde bu ranj tabanlı? katsay?ya dair yeterli bulguya rastlanmad??ndan, test yarılama yöntemiyle bulunan 0.811 katsay?s? ile ranj tabanlı? 0.525 katsay?s? aras?ndaki büyük fark?n nedeni kaynakta aç?klanamam??t?r.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte spesifik bir **faktör analizi** çal??mas?na dair detaylar veya faktör yükleri sunulmam??t?r. Ancak, ölçeğin **Thurstone tipi** bir tutum ölçeği olarak geli?tirilmesi, genellikle ölçeğin tek boyutlu (unidimensional) bir yapıyı temsil etme amac?n? ta??d??n? gösterir.

Thurstone ölçeklemesinde temel amaç, maddelerin e?it aral?klarla bir tutum süreklili?i üzerine yerle?tirilmesi oldu?undan, yapı geçerli?i genellikle yarg?layıcılar?n tutarlılı?? ve madde ölçek de?erlerinin do?rulu?u üzerinden sa?lan?r. Ölçeğin tek boyutlu **matematik tutumu** yap?s?n? ölçtü?ü varsay?lmaktad?r.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Thurstone Tipi Eşit Görünen Aralıklar Ölçeği (Equal-Appearing Intervals Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Akademik ortamda yer alan öğrenciler (Matematik dersi alan)

Age Group: Belirtilmemiş (Genellikle ortaokul veya lise öğrencileri)

Population Details: Geçerlik çalışması için kullanılan örneklem büyüklüğü n=64'tür. Bu grup, matematik karne notlarına erişilebilen öğrencilerden oluşmaktadır.

Test Methodology: Thurstone tipi ölçekleme (Equal-Appearing Intervals). Bireylerin kabul ettikleri veya reddettikleri maddelerin ölçek değerleri kullanılarak tutum puanı hesaplanır.

Anahtar Kelimeler

Spearman-Brown, korelasyon, ölçüt geçerliği, psikometri, eğitim araştırmaları, matematik tutumu.

Bizim, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Bindak ve Pesen tarafından 2013 yılında yayımlanan bir makale kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanım izinleri ve olası ücretlendirme bilgileri için doğrudan makale yazarlarıyla veya yayıncı kuruluş olan Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Test Yılı: 2013 (Makale Yayın Yılı)

Kaynaklar

Bindak, R. ve Pesen, C. (2013). Thurstone tipi bir tutum ölçeği geliştirme çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 46(1), 163-179.

Bu makalenin orijinal PDF bağlantısı akademik kaynak olarak mevcuttur: dergiler.ankara.edu.tr

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[thurstone-tipi-bir-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Thurstone Tipi Matematik Tutum Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Sađlanan kaynak içerikte ölçeğin maddelerinin tam listesi yer almamaktadır. Ölçek maddelerine ve madde ölçek değerlerine erişim için yukarıda belirtilen akademik makaleye ve PDF dokümanına bağvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM